isarc

scientific development and innovative approach

2.INTERNATIONAL BLACK SEA SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION CONGRESS
29-30 JUNE 2024
TRABZON

SUBJECT : Acceptance Letter **12/06/2024**

Dear Assoc. Prof. Dr. Çınar NARTER;

It is with great pleasure I inform you that your work titled ***" An Investigation On The Communication Losses Caused By The Concept Of "Bad Design" In The Industrial Design Discıpline " 2.INTERNATIONAL BLACK SEA SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION CONGRESS*** *"organized by the International Science and Art Research Center(ISARC). The event will take place in* ***TRABZON on 29-30 JUNE 2024.****Your attendance to make oral presentations, I hereby respectfully.*

. Uzm. Yasemin AĞAOĞLU
HEAD OF CONGRESS GROUP

https://www.isarconference.org/

isarc

INTERNATIONAL SCIENCE AND ART RESEARCH CENTER

CERTIFICATE

of participant

This is to certify that

Assoc. Prof. Dr. Çınar NARTER

In online and technical solo exhibition, recognition and appreciation of research contributions to

2. INTERNATIONAL BLACKSEA SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION CONGRESS

29-30 JUNE 2024 TRABZON /TURKEY

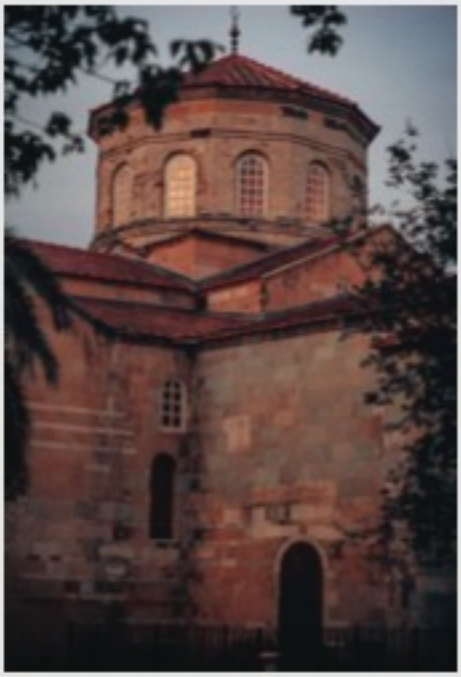
with the paper entitled

'' An Investigation On The Communication Losses Caused By The Concept Of "Bad Design" In The Industrial Design Discipline ''

Uzm. Yasemin AĞAOĞLU
Head Of Congress Group

Sefa Salih BİLDİRİCİ
HEAD OF İSARC

2. INTERNATIONAL BLACK SEA SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION CONGRESS

29-30 Haziran 2024

TRABZON

CONGRESS BOOK

EDITORS:

Prof. Dr. Amber Nawab

Assoc. Prof. Dr. Hasan Çiftçi

isarc

INTERNATIONAL SCIENCE AND ART RESEARCH CENTER

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE

2.INTERNATIONAL BLACK SEA

SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION CONGRESS

DATE AND PLACE

29-30 JUNE 2024 TRABZON /TURKEY ONLINE PRESENTATIONS

ORGANIZATION

ISARC
INTERNATIONAL SCIENCE AND ART RESEARCH CENTER

GENERAL COORDINATOR

Uzm. Yasemin AĞAOĞLU

COORDINATOR

Gamze KÖYMEN

EDITOR

Prof. Dr. Amber Nawab
Assoc. Prof. Dr. Hasan ÇİFTÇİ

ORGANIZATION COMMITTEE

Prof. Dr. Cenk YAVUZ
Prof. Dr. Sevi ÖZ
Doç. Dr. Abdulkerim DİLER
Doç. Dr. Elif Feyza TOPDAŞ
Doç. Dr. Neslihan ŞAHİN
Doç. Dr. Nursen IŞIK
Doç. Dr. Özlem ÜLGER DANACI
Doç. Dr. Reyhan DADAŞOVA
Doç. Dr. Sahure YARİŞ
Doç. Dr.Tamer TURGUT
Doç. Dr. Volkan ŞENAY
Dr. Aykan ÇOŞKUN

Dr. Nazlı KARAMAN
Dr. Nevim TÜZÜN
Selma GENÇEL
ISBN: ' 978-625-367-763-3 '

SCIENCE AND ADVISORY COMMITTEE

Prof. Dr. Ali AKİL
Saiyed Parul University
Prof. Dr. Hazim Abd Mohammed ALJEWAREE
Alkıtab University
Prof. Dr. Hulusi DOĞAN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Gülçin YAHYA KAÇAR
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya ÇİÇEK
Gaziantep Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Fedai ÇAVUŞ
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa METE
Gaziantep Üniversitesi
Prof. Dr. Mukadder MOLLAOĞLU
Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan ZEYBEK
Balıkesir Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman UYAR
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Prof. Dr. Seyfi ÖZGÜZEL
Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Sevi ÖZ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Songül ÇAKMAKÇI
Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Abdulkerim DİLER
Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet AKKÖSE
Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Akın KIRBAŞ
Yozgat Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Aylin YALÇIN SARIBEY
Üsküdar Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşegül TÜRK
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşen ALTUN ADA
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Azimbaeva GULBAYRA
Kazakh National Women's Pedagogical University
Doç. Dr. Bahadır KILCAN
Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Betül GÜZELDİR
Atatürk Üniversitesi
Doç.Dr. Elif Feyza TOPDAŞ
Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Fariz AHMADOV
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Doç. Dr. Faruk KALAY
Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Doç. Dr. Güçlü ŞEKERCİOĞLU
Akdeniz Üniversitesi
Doç. Dr. Neslihan ŞAHİN
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Nursen IŞIK
Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Oqtay QULİYEV
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi

Doç. Dr. Ömer Faruk RENÇBER
Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Reyhan DADAŞOVA
Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi
Doç.Dr.Tamer TURGUT
Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Salman Bashir MEMON
Shah Abdul Latif University
Doç. Dr. Volkan ŞENAY
Bayburt Üniversitesi
Dr. Ali Arshad
University Utara
Dr. Ajay B. GADİCHA
Sant Gadge Baba Amravati University
Dr. Aqil MEMMEDOV
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Dr. Elşen MEMMEDLİ
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Dr. Gülnar MİRZEYEVA
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Dr. Hamdi DAĞISTANLI
MEV
Dr. Joanna HERNİK
West Pomeranian University of Technology
Dr. Nurhoca AKBULAYEV
Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi
Dr. Suat ÖZER
MEB
Dr. Sultan SARI
Türkiye Vakıflar Bankası TAO
Dr. Ş. Selçuk SEÇİLMİŞ
Gaziantep Üniversitesi

Dr. Yasin SÖĞÜT
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Dr. Yüksel DEMİREL
Başkent Üniversitesi

ISARC

2.INTERNATIONAL

BLACK SEA SCIENTIFIC RESEARCH

AND INNOVATION CONGRESS

29-30 JUNE 2024

TRABZON

CONGRESS PROGRAM

Join Zoom Meeting:

Meeting ID: 857 7952 6592

Passcode: 434020

Join Zoom Meeting

https://us02web.zoom.us/j/85779526592?pwd=tzDyd1ovWogT1aONBaWYSewTLeA0jO.1

PARTICIPATING COUNTRIES

Azerbaijan/Algeria/ Australia/ Bulgaria/ Bosnia and Herzegovina/Chennai/ Cyprus/ Egypt/ France/Georgia/Germany Oman/Indonesia/India/Kosovo/Malaysia/ Mexico/Moroco/ /Nigeria/Pakistan/Portugal/Sudan/Serbia/ Poland/ Romania/ Russia/ USA/ Ukraine

TOTAL NUMBER OF INTERNATIONAL PAPER:129
PAPER FROM TURKEY:124
TOTAL PAPER:253

Önemli, Dikkatle Okuyunuz Lütfen

- ❖ Kongremizde Yazım Kurallarına uygun gönderilmiş ve bilim kurulundan geçen bildiriler için online (video konferans sistemi üzerinden) sunum imkanı sağlanmıştır.
- ❖ Online sunum yapabilmek için **https://zoom.us/join**sitesi üzerinden giriş yaparak "Meeting ID orPersonal Link Name" yerine ID numarasını girerek oturuma katılabilirsiniz.
- ❖ Zoom uygulaması ücretsizdir ve hesap oluşturmaya gerek yoktur.
- ❖ Zoom uygulaması kaydolmadan kullanılabilir.
- ❖ Uygulama tablet, telefon ve PC'lerde çalışıyor.
- ❖ Her oturumdaki sunucular, sunum saatinden 5 dk öncesinde oturuma bağlanmış olmaları gerekmektedir.
- ❖ Tüm kongre katılımcıları canlı bağlanarak tüm oturumları dinleyebilir.
- ❖ Moderatör – oturumdaki sunum ve bilimsel tartışma (soru-cevap) kısmından sorumludur.

DikkatEdilmesiGerekenler- TEKNİK BİLGİLER

- ♦ Bilgisayarınızda mikrofon olduğuna ve çalıştığına emin olun.
- ♦ Zoom'da ekran paylaşma özelliğine kullanabilmelisiniz.
- ♦ Katılım belgeleri kongre sonunda tarafınıza pdf olarak gönderilecektir
- ♦ Kongre programında yer ve saat değişikliği gibi talepler dikkate alınmayacaktır

IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- ❖ To be able to attend a meeting online, login via **https://zoom.us/join**site, enter ID "Meeting ID or Personal Link Name" and solidify the session.
- ❖ The Zoom application is free and no need to create an account.
- ❖ The Zoom application can be used without registration.
- ❖ The application works on tablets, phones and PCs.
- ❖ The participant must be connected to the session 5 minutes before the presentation time.
- ❖ All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- ❖ Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

Points to Take into Consideration - TECHNICAL INFORMATION

- ♦ Make sure your computer has a microphone and is working.
- ♦ You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- ♦ Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- ♦ Requests such as change of place and time will not be taken into consideration in the congress program.

ÖNEMLİ NOT: SUNUMLARINIZI HEM TÜRKÇE HEM İNGİLİZCE HAZIRLAMANIZI RİCA EDERİZ

29.06.2024
SATURDAY / 10:00-12:30

SESSION-2 HALL-3
MODERATOR: Assoc.Prof.Dr. Pınar ÖZTÜRK DEMİRTAŞ

Azerbaijan/Algeria/ Australia/ Bulgaria/ Bosnia and Herzegovina/Chennai/ Cyprus/ Egypt/ France /Georgia/Germany Oman/Indonesia/India/Kosovo/Malaysia/ Mexico/Moroco/ /Nigeria/Pakistan/Portugal/Sudan/Serbia/ Poland/ Romania/ Russia/ USA/ Ukraine

AUTHORS	AFFILIATION	TOPIC TITLE
Sude Nur AYDOĞMUŞ Assoc. Prof. Dr. Çiğdem BOGENÇ	Karabuk University	Engelli Bireylerin Kamusal Mekanda Fiziksel Aktivitelere Katılımı: Engelsiz Parklar Üzerinden İrdelenmesi
Sude Nur AYDOĞMUŞ Assoc. Prof. Dr. Çiğdem BOGENÇ	Karabuk University	Çocuk-Mekan-Oyun İlişkisinin Örnekler Üzerinden İncelenmesi
Asst. Prof. Dr. Burcu BAŞARAN	Selçuk University	Evaluation Of The Effect Of Musical Design Method On Fashion Desıgn Students' Desıgns Wıth Student Opınıons
Assoc.Prof.Dr. Pınar ÖZTÜRK DEMİRTAŞ	İstanbul Ticaret University	New Product Development Approaches Through Brand Image Transfer In Design
Assoc.Prof.Dr. Çınar NARTER	İstanbul Ticaret University	An Investigation On The Communication Losses Caused By The Concept Of "Bad Design" In The Industrial Design Discıpline
Resc. Asst. İmge ÜRKÜT Assoc. Prof. Dr. Ayşegül ALTINÖRS ÇIRAK	Dokuz Eylül University	Comparative Evaluation Of Medieval Anatolian And European Urban Morphology
Ahmet Emre ÇELİK Assoc.Prof.Dr. Tuğba İNAN GÜNAYDIN	Niğde Ömer Halisdemir University	Biomimetic Approach İn Energy Efficient Facade Designs
Asuman BOSTAN Prof. Dr Arzu ÖZEN YAVUZ	Gazi University	Spatial Fiction With Artificial Intelligence And Ekphrasis: The Novel Planet Of Exile
Resc. Asst. Zeynep Kamile CENK Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	Gazi University	Architectural Evaluation Of Ekphrasis In Visual Representation Generation With Artificial Intelligence: The Brave New World Novel
Gözde Beyza KARTAL Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	Gazi University	Energy Efficiency in Buildings with Dynamic Shading Solutions: A Cellular Automata- Based Design
Esra İpek AĞBUĞA Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	Gazi University	A Biomimetic Adaptive Facade Example: Bird Wing

AUTHORS	TITLE	NO
Sude Nur AYDOĞMUŞ Assoc. Prof. Dr. Çiğdem BOGENÇ	Engelli Bireylerin Kamusal Mekanda Fiziksel Aktivitelere Katılımı: Engelsiz Parklar Üzerinden İrdelenmesi	186-187
Sude Nur AYDOĞMUŞ Assoc. Prof. Dr. Çiğdem BOGENÇ	Çocuk-Mekan-Oyun İlişkisinin Örnekler Üzerinden İncelenmesi	188-205
Asst. Prof. Dr. Burcu BAŞARAN	Evaluation Of The Effect Of Musical Design Method On Fashion Desıgn Students' Desıgns Wıth Student Opınıons	206-228
Assoc.Prof.Dr. Pınar ÖZTÜRK DEMİRTAŞ	New Product Development Approaches Through Brand Image Transfer In Design	229-243
Assoc.Prof.Dr. Çınar NARTER	An Investigation On The Communication Losses Caused By The Concept Of "Bad Design" In The Industrial Design Discıpline	244-251
Resc. Asst. İmge ÜRKÜT Assoc. Prof. Dr. Ayşegül ALTINÖRS ÇIRAK	Comparative Evaluation Of Medieval Anatolian And European Urban Morphology	252-253
Ahmet Emre ÇELİK Assoc.Prof.Dr. Tuğba İNAN GÜNAYDIN	Biomimetic Approach İn Energy Efficient Facade Designs	254-273
Asuman BOSTAN Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	Spatial Fiction With Artificial Intelligence And Ekphrasis: The Novel Planet Of Exile	274-284
Resc. Asst. Zeynep Kamile CENK Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	Architectural Evaluation Of Ekphrasis In Visual Representation Generation With Artificial Intelligence: The Brave New World Novel	285-296
Gözde Beyza KARTAL Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	Energy Efficiency in Buildings with Dynamic Shading Solutions: A Cellular Automata- Based Design	297-309
Esra İpek AĞBUĞA Prof. Dr. Arzu ÖZEN YAVUZ	A Biomimetic Adaptive Facade Example: Bird Wing	310-323
Asst. Prof. Dr. Rifat YAKUT	Production Of Spheroidal Graphitic Niobium-Reinforced Ductile Cast Iron	324-331
Zekeriya EDAHIL Prof. Dr. Sema KAYHAN	Hybrid Deep Neural Network Classification For Schizophrenia Detection In Eeg Recordings	332-333
Ayberk YÜŞEN Assoc. Prof. Dr. Sinan FİDAN Assoc. Prof. Dr. Mustafa Özgür BORA Assoc. Prof. Dr. Satılmış ÜRGÜN	35ncd16 Low Alloy Steel Fiber Laser-Induced Burn Damage Analysis With The Barkhausen Noise Method	334-348
Ayberk YÜŞEN Assoc. Prof. Dr. Sinan FİDAN Assoc. Prof. Dr. Satılmış ÜRGÜN Assoc. Prof. Dr. Mustafa Özgür BORA	Enhanced Surface Analysis Of Aviation-Grade 4330 Steel Processed With Fiber Laser: A Comparative Study Using Barkhausen Noise And Grayscale Image Histogram Methods	349-365
Assoc. Prof. Dr. Kazım HANBAY	Classification Of Circular Knitting Fabric Defects With Mr8 Filter Bank	366-372
Assoc. Prof. Dr. Kazım HANBAY	Classification Of Circular Knitting Fabric Defects Using Gabor Filters And Statistical Calculations	373-379

ENDÜSTRİYEL TASARIM DİSİPLİNİNDE "KÖTÜ TASARIM" KAVRAMININ YARATTIĞI İLETİŞİM KAYIPLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Çınar NARTER
İstanbul Ticaret University, Faculty of Architecture and Design, Industrial Design Department
Küçükyalı Campus
ORCID ID: 0000-0002-1043-2232

ÖZET

Günümüzde geliştirilen ve hayatın her alanında kullanmakta olduğumuz teknolojiler, endüstriyel ürünler, hizmetler ve deneyimler aracılığı ile kullanıcılar arasındaki iletişimi arttırırken değiştirdiği gözlemlenmektedir. Ürün tasarımcılarının temel tasarımca düşünce ve uygulama yaklaşımlarında estetik açıdan hoş ve amaçlandığı gibi işlev gören ürünler yaratmayı hedeflediği görülmektedir. Bununla birlikte, birçok tasarımın işlevselliği ihmal ettiği ve estetiğe odaklandığı da görülmektedir. Yapılan incelemede çeşitli alanlarda ortaya konulan tasarımların amaçlarına hizmet etmekte nasıl başarısız olduklarını ve bu başarısızlıkların sonuçlarının kullanıcılar üzerinde ürün iletişiminde yarattığı olumsuzluklara değinilmektedir. Bazen iyi düşünülmüş ve iyi tasarlanmış olanın değerini göstermenin en iyi yolu kötü tasarım örneklerinden geçmektedir. Bazen bu örnekler yapay dünyanın nesneleri olan ürünlerle hayatımızın birçok alanında kendini gösterebilmektedir. İyi tasarım çoğu zaman kullanıcı gözünde görünmez bir yapıdadır. Ancak kötü tasarım uygulamaları tam tersine hemen algılanabilmekte ve kullanım deneyimini olumsuz etkileme potansiyeline sahiptir. Kötü tasarım, gereksiz yere kullanıcıların kafasını karıştırarak, kullanıcıların zaten önceden var olan bilgiye sahip olduğunu varsayarlar ve bu durum da iletişim kayıplarının ana nedenini oluşturmaktadır. Yüksek düzeyde işlev gören, düzgün düşünülmüş bir tasarımın güvenli, kullanışlı bir tasarım sağlamak için ne kadar önemli olduğunun ve tasarımcılar olarak nasıl önce işlevselliğe, sonra estetiğe öncelik vermeye çalışmamız gerektiği de vurgulanmaktadır. Kötü tasarım, beraberinde kullanıcı hatalarını getirirken kullanım ve ürün güvenliği gibi alanlarda da olumsuzlukları ortaya çıkartabilmektedir. Bu noktada kullanılabilirlik, ürün iletişimi, anlambilim ve kullanıcı merkezli ürün planlama kavramları dikkat çekmektedir. Bu incelemede kötü tasarım kavramına dair olgular ortaya konulurken bunun yarattığı etkiler kullanıcı deneyimi alanında iletişim kayıplarının nedenleri üzerinden değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Endüstriyel Tasarımı, Kötü Tasarım, Ürün İletişim, Kullanılabilirlik, Kullanıcı Deneyimi

AN RESEARCH ON THE COMMUNICATION LOSSES CAUSED BY THE CONCEPT OF "BAD DESIGN" IN THE INDUSTRIAL DESIGN DISCIPLINE

ABSTRACT

It is observed that the technologies developed today and used in every aspect of life increase and change the communication between users through industrial products, services and experiences. It seems that product designers aim to create products that are aesthetically pleasing and function as intended in their basic design thinking and application approaches. However, it also seems that many designs neglect functionality and focus on aesthetics. In the analysis, it is touched upon how the designs put forward in various fields fail to serve their purposes and the negativities that the results of these failures create in product communication with the users. Sometimes the best way to show the value of what is well thought out and well designed is through examples of bad design. And sometimes these examples can manifest themselves in many areas of our lives with products that are objects of the artificial world. Good design is often invisible to the user. However, on the contrary, poor design practices can be detected immediately and have the potential to negatively affect the user experience. Poor design unnecessarily confuses users into assuming they already have pre-existing knowledge, which is the main cause of communication loss. It also highlights how important a highly functional, well-thought-out design is to ensure a safe, useful design, and how, as designers, we should try to prioritize functionality first and aesthetics second. While poor design brings user errors, it can also reveal negativities in areas such as usage and product safety. At this point, the concepts of usability, product communication, semantics and user-centered product planning **attract** attention. In this review, while the facts about the concept of bad design are revealed, its effects are evaluated through the causes of communication losses in the field of user experience.

Keywords: Industrial Design, Bad Design, Product Communication, Usability, User Experience

1. GİRİŞ:

21. Yüzyıl dünyasında hayatın her alanında kullanılan ve çok yüksek biz hızda geliştirilen teknolojiler, ürünler ve hizmetler kullanıcıları üzerinden deneyimler aracılığı ile hem iletişimi arttırmaktadır hem de değiştirmektedir. Ürün tasarımcılarının da bu ortam içerisindeki temel düşünce ve uygulama yaklaşımlarında estetik açıdan hoş ve amaçlandığı gibi işlev gören

ürünler yaratmayı hedeflediği görülmektedir. Bununla birlikte, bu hızlı gelişen süreçte birçok tasarımın işlevselliği ihmal ettiği ve estetiğe odaklandığı da görülmektedir. Bu noktada da çeşitli alanlarda ortaya konulan tasarımların amaçlarına hizmet etmekte nasıl başarısız olduğu da gözlemlenebilmektedir. Burada da; "Kötü Tasarım" olgusunun karşımıza çıktığını görmekteyiz. İyi bir tasarım çoğu zaman kullanıcısının gözünde neredeyse görünmez bir yapıdadır. Ancak kötü, zayıf, niteliksiz, eksik ve etütsüz tasarım uygulamaları tam tersine hemen algılanabilmekte ve kullanıcı deneyimini olumsuz etkileme potansiyeline sahiptir. Kötü tasarımlar, gereksiz yere kullanıcıların kafasını karıştırarak, kullanıcıların zaten önceden var olan bilgiye sahip olduğunu varsaymaktadırlar. Ve bu durum da iletişim kayıplarının ana nedenini oluşturmaktadır (Bajmaku, Narter, 2017). Kötü tasarım, beraberinde kullanıcı hatalarını getirirken kullanım ve ürün güvenliği gibi alanlarda da olumsuzlukları ortaya çıkartabilmektedir. Bu noktada; ürün tasarımında literatürü ve uygulama alanları olan kullanılabilirlik, ürün iletişimi, anlambilim ve kullanıcı merkezli ürün planlama kavramları dikkat çekmektedir.

2. TANIMLAR:

Tasarım, bir nesnenin veya sistemin inşasına, bir faaliyetin, sürecin uygulanmasına yönelik bir planlama ve özelleşmiş bir prototip, ürün veya süreç biçimindeki sonucudur. Tasarımın genellikle belirli hedefleri ve kısıtlamaları karşılaması gerekmektedir; estetik, işlevsel, ekonomik veya sosyo-politik konuları hesaba katabilir ve belirli bir çevreyle etkileşime girmesi beklenebilir. Tasarım kelimesinin Latince "designare" kelimesinden geldiği söylenmektedir. "Designare" kelimesi bir plan çizmek anlamını ifade etmektedir. Ancak "tasarım" kelimesinin anlamının yıllar geçtikçe giderek değiştiğini de görmekteyiz. Kullanıcıların gereksinimlerine göre ve gerçek zamanlı problemlerin çözümüne yönelik tasarımlar ürün tasarımı etkinliklerinin temelini oluşturmaktadır. İyi tasarım, ürünü kullanışlı kılmaktadır. Bir ürün kullanılmak üzere satın alınır ve yaşamın içine katılır. Sadece işlevsel değil, aynı zamanda psikolojik ve estetik olarak da belirli kriterleri karşılaması gerekmektedir. İyi tasarım, bir ürünün kullanışlılığını vurgularken, onu olumsuz etkileyebilecek hiçbir şeyi göz ardı eder. Diğer bir yandan "Kötü Tasarım''; anlaşılması kolay olmayan, dikkat dağıtıcı, kullanımı zor ve kısa ömürlü olan tasarımdır. Çevremdeki nesnelere tasarım perspektifinden bakmaya başladıkça, iyi tasarımları kötü tasarımlara göre tanımlamanın daha kolay olduğu da görülmektedir. Jonathan Shariat ve Cynthia Saucier'in 'Trajik Tasarım' adlı eseri Kötü Tasarımı şöyle açıklamaktadır;

"*Kötü tasarımlar, insan davranışlarıyla çatışan ve istenmeyen sürtüşmelere neden olan tasarımlardır. Son kullanıcı düşünülmeden yapılan bir tasarım başarısız olacak şekilde tasarlanmıştır.”* (Shariat ve Saucier, 2017)

Steve Krug'un yazdığı 'Beni Düşündürme‘ adlı eserinde de, son kullanıcının bir arayüz tasarımını gerçekte nasıl kullandığını ve tasarım yaparken dikkate almamız gereken önemli noktaları vurgulamaktadır. Son kullanıcının sistemi sezgisel bulmasını ve arayüzün kafasını karıştırmadan veya yanıltmadan her şeyi çalıştırabilmesini sağlayacak şekilde tasarlamanın önemini açıklıyor:

"*Önemsiz şeyler hakkında düşünmemize neden olmayan bir arayüzü kullanmak zahmetsiz hissettirmektedir, oysa bizim için önemli olmayan şeyler üzerinde kafa yormak enerjimizi, coşkumuzu ve zamanımızı tüketmektedir."* (Krug, 2005)

Öte yandan Kötü Tasarımın fark edilmesi oldukça kolaydır. Bu, bir web sitesindeki kötü bir renk kombinasyonu, kullanıcı ihtiyaçlarını karşılamayan abartılı bir tasarım veya kullanıcı deneyimini sinir bozucu hale getiren bir özellik olabilir. Don Norman'ın dediği gibi

‘‘Kötü tasarım yetersizliklerini haykırır, kendini çok dikkat çekici kılar.’’ (Norman, 1988)

3. KULLANICI MERKEZLİLİK:

Tasarımcılar, üzerinde çalıştıkları şeyin kullanılabilir olmasının yanı sıra düzgün çalıştığından da emin olma sorumluluğuna sahiptir. Çoğu zaman bir tasarım üzerinde çalışırken görünüme odaklanmaya başlarız ve estetik açıdan çekici tasarımlar uygulamaya başlarız, dolayısıyla bunların son kullanıcı için işlevsel olmayabileceği gerçeği de göz ardı edilebilmektedir. Her tasarımcı, kullanılamaz bir tasarımla sonuçlanan yanlış kararlar verme yeteneğine sahiptir. Ancak amaca uygun olmayan bir tasarım yaratmanın gerçek sonuçlarını anlamayı ihmal mi etmekteyiz. Son kullanıcıyı anlamak, onunla ve ihtiyaçları ile bağlantı kurmak önemlidir. Kullanıcıyı gerçekten anlayarak daha kişisel bir düzeyde bağlantı kurmaktayız ve aldığımız her kararın merkezinde onlarla ve onlar için tasarım etkinliği yürütmekteyiz, dolayısıyla onların ihtiyaçlarına ve gereksinimlerine uygun bir şeyler yaratılmaktadır. Tasarım yaparken sürekli olarak kullanıcıyı düşünmeli, sorunlarına değinmeli, sorunlarını çözmeyi ve yaşamlarını iyileştirmek amaçlanmalıdır.

4. KÖTÜ TASARIMIN DUYGUSAL ETKİSİ:

Tasarımların son kullanıcı üzerinde mutlu, üzgün, hüsrana uğramış veya dışlanmışlık gibi duygusal bir etkisi olabilir. Tasarımların neden duygusal olarak kullanıcılar üzerimizde etkisi olduğuna baktığımızda bu duyguları neyin oluşturduğuna dair daha fazla bilgi ve anlayış kazanılabilmektedir. Örneğin teknoloji günlük hayatımızın normal bir parçası haline gelmiştir. Ve çoğu zaman en basit görevlerde bile ona güvenmekteyiz. Teknolojinin olumlu bir etki yaratması beklenmektedir ancak bir tasarım hayatlarımızı kolaylaştırmak yerine zorlaştırıyorsa kullanıcıda hayal kırıklığı oluşabilmektedir. Bu noktada; "Tasarımda Kullanıcı Tatmini" kavramı karşımıza çıkmaktadır. Bir ara yüzün nasıl kafa karışıklığına yol açabileceğimizin bir örneği, kullanıcı ile ürünün formu arasındaki etkileşimdir. Tasarım yaparken her şeyi açık ve net hale getirilmesi önemli bir durumdur. Ürün güvenliği konusunda yüksek deneyime sahip olan Jo Van Landeghem, geri bildirimlere yol açan güvenlik olaylarının nedenlerini analiz etmiştir (Landeghem, 2016). Kötü tasarımların nedenleri hakkında şu görüşler ortaya atılmıştır (Anjoran, 2021):

- Tasarımla ilgili riskin zayıf anlaşılması.
- Kötü bileşen kalitesi kullanımı/seçimi.
- Ürünler üretilirken kalitesiz işçilik.
- Uygun olmayan işçilikle birlikte kaliteli bileşenlerin zayıf birleşimi.
- Biçim ve konum konusunda iletişim kayıplarının varlığı.
- Tasarım bileşenlerindeki yanlış yönlendirmeler. (Renk, Doku, Grafik etkiler vb.)
- Arayüz tasarımlarındaki zayıflıklar
- Yanlış bir ürün kullanıcı iletişimi kurmak.
- Ürünler üzerinden işlevin okunması, anlamlandırması ve kullanılabilirlik açısından yanlış yönlendirmeler
- Grafik öğelerin yanlış yönlendirmesi

5. İLETİŞİMSEL AÇIDAN KÖTÜ TASARIM ÖRNEKLERİ:

Resim 1. İlk seferde yerine asla girmeyen usb

Resim 2. Grafik iletişimden yoksun arayüz kumandası

Resim 3. Açılı bakıldığında farklı algılanan saat arayüzü

Resim 4

Resim 5

Resim 6

Resim 4. Su akışını ve ısısını ayarlamak ve kullanıcı deneyiminde yaşanana iletişimsel kayıplar.

Resim 5. Şişeden ketchup dökme sorunsalı ve kullanıcı deneyimi ile tasarımın rafine edilmesi.

Resim 6. Hangi kumanda hangi ocağı yakıyor? 4x3x2x1=24 ihtimal bulunmaktadır.

Resim 7

Resim 8

Resim 7. Şarjı biten Mouse kullanılamaz bir formatta beklemek zorunda

Resim 8. Juicy Salif (P. Starck) İkonik bir tasarım. Ancak kullanıcı deneyimi açısında kötü bir tasarım olarak görülmektedir. Meyve suyu ve meyve çekirdekleri masaya ve bardağa dökülüyor.

Tasarımcıların iyi düşünülmüş, planlanmış ve ortaya konulmuş kısacası iyi tasarlanmış olana güvenen kullanıcıları koruma konusunda bir rolü olduğunun bilinmesi gerekmektedir. Kötü bir tasarımın tehlikeli olabileceğinin farkında olmalı ve tasarımların birinin hayatını tehlikeye atmasını önlemek için özel bir itina ile davranılması da mesleki etiğin bir gereğidir. Kötü tasarım örnekleri bize aslında kullanıcı merkezli bir yaklaşımdan uzak durulduğunda oluşabilecek olumsuz durumları daha iyi anlamamıza da yardım etmektedir.

6. SONUÇ:

Tasarımların doğru çalışmasını ve kullanılabilir olmasını sağlamak için son kullanıcının neye ihtiyacı olduğu hayatın içinden bir bakışla sağlam bir şekilde anlayarak ortaya konulması gerekmektedir. Son kullanıcıyla doğru bir iletişim düzlemi kurarak, nelere ihtiyaç duyduklarını ve yapmaları gerekenleri gerçekleştirmek için hangi bilgilerin önemli olduğu anlaşıldığında işlevsel bir sistem tasarlanabilir. Tasarladığımız her şeyin temelinde insanların hayatını kolaylaştırmak bulunmalıdır. Bu nedenle insanın doğasını ve anlamlandırma süreç ve kapasitesini anlamamız ve onlara kullanabilecekleri bir sistem sunulması gerekmektedir. “Kullanılabilir bir sistem, sınırlı işlevselliğe sahip görsel olarak çekici bir tasarımdan çok daha büyük bir değere sahiptir.” Tasarımcıların tasarılar aracılığıyla kullanıcıları sıkıntıya veya hayal kırıklığına uğratmama sorumluluğu bulunmaktadır. Bu nedenle iletişimimizde açık olmalı ve güçlü, net geri bildirimler sağlayarak son kullanıcının çeşitli süreçlerin her yönünü anlaması

sağlanmalıdır. Hiçbir zaman kasıtlı olarak son kullanıcının kafa karışıklığına yol açmamalı veya onları satış yapmaya yönelik kararlar almaya yönlendirmemeliyiz. Son kullanıcıyı kabul etmeye veya istemediği ya da ihtiyaç duymadığı bir şeyi satın almaya zorlamak yerine, iyi bir kullanıcı deneyimine öncelik verilmesinin faydalarının uzun vadede nasıl daha karlı olacağının eğitim alanında ve ticari alanda açıklanması gerekliğinin sorumluluğu da bulunmaktadır.

KAYNAKÇA:

Anjoran, Renaud, 2021, "How Bad Product Design Leads to Many Quality Issues", Internet link: https://qualityinspection.org/bad-product-design-quality-issues/

Bajmaku A., Narter C., 2017, "Bad Design to Kitsch: Examples from Eastern Point of View, University for Business and Technology in Kosovo, UBT International Conference. 2.

Krug, Steve, 2005, "Don't Make Me Think: A Common Sense Approach to Web Usability", New Riders,

Landeghem, Jo Van, 2016 "From Risk Management to Product Safety" Internet link: http://www.slideshare.net/RusselBeron/cbx-retail-sourcing-report-q3-2015-50600533

Norman, Don, 1988, "The Design of Everyday Things", Basic Books.

Shariat, Jonathan, Saucier Cynthia, 2017, "Tragic Design: The Impact of Bad Design and How to Fix It", O'Reilly UK Ltd.